

بخشنامه به روسای محترم واحدهای دانشگاهی مجری علوم پزشکی

با سلام و احترام

به منظور تقویت فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیات علمی و تسهیل در روند انجام طرح‌های تحقیقاتی در حوزه علوم پزشکی، به پیوست «آیین‌نامه طرح‌های تحقیقاتی حوزه علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی» (متمم آئین‌نامه شماره ۷۰/۳۱۳۰۴ مورخ ۹۴/۵/۱۹) ابلاغ می‌شود. لازم به ذکر است در این آئین‌نامه فقط به ذکر موارد مغایر با بخشنامه صادره معاونت پژوهش و فناوری اشاره شده و سایر موارد همانند روند تعیین شده در آن بخشنامه می‌باشد. لذا با توجه به اجرایی شدن سامانه مدیریت امور پژوهشی (پژوهشیار)، واحدهای دانشگاهی مجری علوم پزشکی باید کلیه طرح‌های تحقیقاتی اعضای هیات علمی را که جدید بوده و یا طرح‌هایی که تا این تاریخ منجر به عقد قرارداد نشده‌اند، براساس این آیین‌نامه در سامانه فوق ثبت و پیگیری نمایند. همچنین از تاریخ ابلاغ این آئین‌نامه، بخشنامه قبلی در این خصوص به شماره ۸۶/۱/۹۳/۶۱۰ مورخ ۹۳/۴/۲۲ لغو و بی اثر اعلام می‌شود.

دکتر محسن نفر
معاون علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی

دانشگاه آزاد اسلامی

سازمان مرکزی

بسمه تعالی

«آیین نامه طرح های تحقیقاتی حوزه علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی»

(متمم آیین نامه شماره ۷۰/۳۱۳۰۴ مورخ ۹۴/۵/۱۹)

مقدمه

در راستای سیاست گذاری نقشه توسعه‌ی پژوهش علوم پزشکی در دانشگاه آزاد اسلامی و راهبردهای آن در جهت تسهیل فرآیندهای پژوهش در این حوزه؛ متمم آیین نامه شماره ۷۰/۳۱۳۰۴ مورخ ۹۴/۵/۱۹ معاون محترم پژوهشی دانشگاه در خصوص رشته‌های حوزه علوم پزشکی و جهت اجرا در واحدهای دارای رشته‌های فوق ابلاغ می‌شود.

لازم به ذکر است از آنجا که روند ارائه، بررسی و تائید طرح‌ها در حوزه معاونت علوم پزشکی دانشگاه همانند روند تعیین شده در بخشنامه اشاره شده معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی است، لذا در این آیین نامه تنها به ذکر موارد تغییر یافته، اشاره شده و سایر موارد همانند بخشنامه فوق می‌باشد.

لذا از این پس فقط کلیه اعضای هیات علمی رشته‌های علوم پزشکی، بایستی از طریق سامانه مدیریت امور پژوهشی (پژوهشیار) نسبت به ثبت و پیگیری‌های طرح‌های تحقیقاتی خود براساس این آیین نامه اقدام نمایند.

ماده ۱: تعاریف

۱-۱- دانشگاه: منظور دانشگاه آزاد اسلامی است.

۲-۱- معاونت: منظور معاونت علوم پزشکی سازمان مرکزی است.

۳-۱- واحد دانشگاهی: منظور واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی مجری رشته‌های علوم پزشکی است.

۴-۱- اعضای هیات علمی: منظور عضو هیات علمی تمام وقت و نیمه وقت دانشگاه آزاد اسلامی است که از معاونت آموزشی (دفتر استخدام هیات علمی) یا معاونت پزشکی سازمان مرکزی دارای مجوز است.

۵-۱- مجری: منظور عضو هیات علمی رشته‌های علوم پزشکی است که مسئولیت اجرای طرح را بر عهده دارد.

۶-۱- همکار: اعضای هیات علمی (تمام وقت، نیمه وقت، مدعو، قراردادی)، دانشجویان و یا فارغ التحصیلان دانشگاه آزاد اسلامی و یا سایر دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی که می‌توانند در انجام طرح تحقیقاتی با مجری طرح مشارکت و همکاری نمایند.

۷-۱- سامانه: منظور سامانه مدیریت امور پژوهشی (پژوهشیار) است (به آدرس <http://ris.iau.ac.ir>).

ماده ۲- شرایط مجری و همکاران

- ۱-۲- اعضای هیات علمی تمام وقت که رشته‌های تحصیلی آنها در حوزه علوم پزشکی (براساس جدول رشته‌های مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که سالانه اعلام می‌گردد) است و در واحدهای مجری علوم پزشکی فعالیت می‌کنند، می‌توانند هم‌زمان در اجرای یک طرح داخلی و یک طرح مشترک به عنوان مجری و در اجرای یک طرح به عنوان همکار مشارکت داشته باشند به شرط آنکه مجموع ساعات تحقیق آنان بیش از ۱۰۰ ساعت در ماه نشود.
- ۲-۲- اعضای هیات علمی نیمه وقت که رشته‌های تحصیلی آنها در حوزه علوم پزشکی است و در واحدهای مجری علوم پزشکی فعالیت می‌کنند، می‌توانند هم‌زمان در اجرای یک طرح داخلی یا یک طرح مشترک به عنوان مجری و در اجرای یک طرح به عنوان همکار مشارکت داشته باشند به شرط آنکه مجموع ساعات تحقیق آنان بیش از ۵۰ ساعت در ماه نشود.
- ۳-۲- مبلغ کل هزینه پرسنلی طرح در طرح‌های داخلی آزمایشگاهی نباید از ۳۵ درصد، طرح‌های مشترک آزمایشگاهی از ۴۰ درصد طرح‌های داخلی غیرآزمایشگاهی از ۶۰ درصد و طرح‌های مشترک غیرآزمایشگاهی از ۶۵ درصد کل مبلغ طرح بیشتر باشند.
- ۴-۲- اعضای هیات علمی علوم پزشکی صرف نظر از میزان سابقه خدمت و مرتبه علمی می‌توانند از تمام رویکردهای مورد اشاره در این متمم استفاده نموده و طرح‌های تحقیقاتی خود را ارائه نمایند.
- ۵-۲- طرح‌های حوزه علوم پزشکی مربوط به روسا و معاونین واحدهای دانشگاهی، دبیران هیات امنای استان‌ها و اعضای هیات علمی دارای پست سازمانی در دبیرخانه هیات امنای استان‌ها که رشته‌های تحصیلی آنها در حوزه علوم پزشکی است، بدون توجه به بودجه پیشنهادی، صرفاً در حوزه معاونت علوم پزشکی سازمان مرکزی بررسی می‌شود.

ماده ۳- شرایط بودجه‌ای و مرجع تصویب طرح‌های حوزه علوم پزشکی

مرجع تصویب طرح	بودجه طرح (میلیون ریال)	نوع طرح	درجه واحد
شورای معین پژوهشی واحد جامع	تا ۷	داخلی و مشترک غیرآزمایشگاهی	مراکز و کوچک
	تا ۱۵	داخلی و مشترک آزمایشگاهی	
معاونت علوم پزشکی سازمان مرکزی	بیش از ۷	داخلی و مشترک غیرآزمایشگاهی	مراکز و کوچک
	بیش از ۱۵	داخلی و مشترک آزمایشگاهی	
شورای معین پژوهشی واحد	تا ۷	داخلی و مشترک غیرآزمایشگاهی	متوسط و بزرگ
	تا ۱۵	داخلی و مشترک آزمایشگاهی	
معاونت علوم پزشکی سازمان مرکزی	بیش از ۷	داخلی و مشترک غیرآزمایشگاهی	متوسط و بزرگ
	بیش از ۱۵	داخلی و مشترک آزمایشگاهی	
شورای معین پژوهشی واحد	تا ۱	داخلی غیرآزمایشگاهی	بسیار بزرگ و جامع
	تا ۱۵	داخلی آزمایشگاهی	
معاونت علوم پزشکی سازمان مرکزی	بیش از ۱	داخلی غیرآزمایشگاهی	بسیار بزرگ و جامع
	بیش از ۱۵	داخلی آزمایشگاهی	
شورای معین پژوهشی واحد	تا ۱۵	مشترک غیرآزمایشگاهی	بسیار بزرگ و جامع
	تا ۳۰	مشترک آزمایشگاهی	
معاونت علوم پزشکی سازمان مرکزی	بیش از ۱۵	مشترک غیرآزمایشگاهی	بسیار بزرگ و جامع
	بیش از ۳۰	مشترک آزمایشگاهی	

ماده ۴- مراحل اجرایی طرح

- ۴-۱- مجری باید پس از دریافت کد کاربری و رمز عبور از سامانه پژوهشیار نسبت به ثبت کلیه مراحل طرح اقدام نماید.
- ۴-۲- شورای پژوهشی گروه آموزشی/ دانشکده می‌بایست کلیات طرح تحقیقاتی پیشنهادی مجری را به طور دقیق و از جنبه‌های متدولوژی و روش‌شناسی تحقیق و تا حد لازم از نظر علمی و اخلاق در پژوهش آن مورد بررسی و اظهار نظر قرار داده و سپس آن را جهت بررسی کلیات طرح و سوابق علمی- پژوهشی مجری به شورای معین/ پژوهشی واحد ارسال نماید.
- ۴-۳- شورای پژوهشی گروه آموزشی/ دانشکده موظف است طرح‌های رسیده را در اولویت قرار داده و حداکثر ظرف مدت یک‌ماه پس از دریافت پیشنهاد طرح نسبت به تشکیل جلسه اقدام لازم را به عمل آورد.
- ۴-۳- کارشناس پژوهشی گروه/ دانشکده می‌بایست در صورت تائید طرح، صورت‌جلسه شورای پژوهشی را به همراه طرح مربوطه و از طریق سامانه پژوهشیار به حوزه معاونت پژوهش و فناوری واحد ارسال نماید.
- ۴-۴- طرح‌هایی که مرجع تصویب آنها واحد دانشگاهی است، پس از تائید کلیات آن در شورای پژوهشی گروه آموزشی/ دانشکده، جهت تعیین داور و بررسی کارشناسی در شورای پژوهشی/ معین واحد، ارسال گردد. بدیهی است کارشناس پژوهشی واحد مسئول پیگیری، دریافت و جمع‌بندی نقطه‌نظرات داوران بوده و طرح ارسالی می‌بایست جهت تایید نهایی مجدداً در شورای پژوهشی/ معین واحد مطرح و در صورت تائید نهایی (حسب نظرات داوران) نسبت به عقد قرارداد با مجری اقدام گردد.
- ۴-۵- طرح‌هایی که هر یک از موارد زیر در روند پژوهشی آنها وجود داشته باشد (مطابق با بخشنامه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) بایستی قبل از طرح در شورای پژوهشی واحد مجوز کمیته اخلاق مرتبط را دریافت کرده باشند.
 - الف- کلیه پژوهش‌هایی که بر روی انسان و یا بافت‌های انسانی (اعم از مداخله‌ای یا مشاهده‌ای) انجام می‌شوند.
 - ب- کلیه پژوهش‌هایی که بر روی حیوانات انجام می‌شود.
 - ج- کلیه پژوهش‌های مرتبط با ژنوم
 - د- کلیه پژوهش‌هایی که از مواد پرخطر در فرآیند پژوهش استفاده می‌کنند (همانند مواد سمی، سایتوتوکسیک‌ها، مواد سرطان‌زا، موتازن و ...).
 - ه- کلیه پژوهش‌هایی که به تشخیص شورای پژوهشی گروه، دانشکده و یا واحد، نیاز به بررسی اخلاقی داشته باشند.
- ۴-۶- ملاک بررسی، تعیین بودجه و رویکرد طرح برای اعضای شورای پژوهشی/ معین واحد باید سوابق پژوهشی، تخصص فرد و طرح‌های قبلی مجری بوده و این موضوع حتماً باید بصورت دقیق مورد بررسی قرار گیرد تا منجر به تولید طرح‌های راکد و هدر رفتن منابع در واحد دانشگاهی نشود.
- ۴-۷- طرح‌هایی که مرجع تصویب آنها در معاونت علوم پزشکی سازمان مرکزی است باید پس از تائید اولیه شورای پژوهشی/ معین واحد جهت بررسی و داوری به حوزه معاونت علوم پزشکی ارسال شوند.

ماده ۵- نظارت و داوری طرح

۱-۵- طرح هایی با بودجه تا ۱۵۰ میلیون ریال بایستی حداقل توسط دو داور متخصص و با سابقه پژوهشی در موضوع، مورد بررسی قرار گیرد.

۲-۵- برای هر طرح داخلی بالای ۱۵۰ میلیون ریال علاوه بر دو داور یک ناظر توسط مرجع تصویب کننده طرح انتخاب می گردد. ناظر طرح از نظر رتبه علمی باید مشابه و یا بالاتر از مجری طرح باشد (در صورت هم رتبه بودن باید فعالیت و سوابق پژوهشی بیشتری داشته باشد).

تبصره ۱- هر عضو هیات علمی با مرتبه علمی استادی یا دانشیاری می تواند به طور همزمان ناظر ۳ طرح و با مرتبه علمی استادیاری ناظر ۲ طرح باشد. روسا و معاونین واحدهای دانشگاهی که رشته های تحصیلی آنها در حوزه علوم پزشکی است می توانند بطور همزمان ناظر ۲ طرح باشند.

ماده ۶- تعهدات طرح ها بر اساس رویکرد آنها

ردیف	نوع تعهدات	مدارک لازم جهت اعلام خاتمه طرح
۱	تجاری سازی	با هر بودجه ای، پس از مشخص کردن سهم شرکت دانشگاه، مجری و همکاران در چارچوب آئین نامه مالکیت های فکری، محصول مرتبط با موضوع طرح را ارائه و پس از تأیید داوران (یا ناظر) و شورای معین/ پژوهشی واحد، جهت بررسی و تأیید نهایی به شورای پژوهشی معاونت علوم پزشکی ارسال شود.
۲	اختراع یا اکتشاف	الف- با هر بودجه ای پس از ثبت در سازمان ثبت اختراعات و اکتشافات، اخذ تأییدیه علمی از دفتر توسعه پژوهش، فن آوری و نوآوری معاونت علوم پزشکی و سازمان پژوهش های علمی- صنعتی کشور یا وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی حسب مورد ضروری است. ب- ثبت اختراعات بین المللی معتبر: جهت بررسی درجه اعتبار، اخذ تأییدیه از دفتر توسعه پژوهش، فن آوری و نوآوری معاونت علوم پزشکی لازم است.
۳	تولید علم	یک مقاله در مجله های با نمایه ISI یا Pub Med در مورد طرح های تا اعتبار ۷۰ میلیون ریال یک مقاله در مجله های با نمایه ISI (WOS) در طرح های با اعتبار بین ۷۰ تا ۱۵۰ میلیون ریال دو مقاله در مجله های با نمایه ISI (WOS) در طرح های با اعتبار بین ۱۵۰ تا ۳۰۰ میلیون ریال و یا یک مقاله در مجلات فوق ولی با IF مساوی و یا بزرگتر از ۳

۱-۶- مجلات با نمایه ISI جدول فوق نباید جزو لیست مجلات نامعتبر اعلام شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشند و این موضوع باید توسط مرجع تصویب کننده طرح کنترل شود.

۲-۶- ساینز رویکردهای اشاره شده در بخشنامه شماره ۷۰/۳۱۳۰۴ مورخ ۹۴/۵/۱۹ در حوزه علوم پزشکی قابل اجرا نمی باشند.

۳-۶- با توجه به سیاست های پژوهشی دانشگاه، اولویت ارائه و تصویب طرح های پژوهشی به ترتیب با تجاری سازی و تولید محصول، اختراع یا اکتشاف و سپس تولید علم می باشد و این موضوع باید در هدف گذاری و میزان اختصاص بودجه پژوهشی در واحدهای مجری علوم پزشکی حتماً مد نظر قرار گیرد.

شماره: _____
تاریخ: _____
پوست: _____ پیوست: _____

دانشگاه آزاد اسلامی

سازمان مرکزی

ماده ۷- بخشنامه شماره ۸۶/۱/۹۳/۶۱۰ مورخ ۹۳/۴/۲۲ مربوط به طرح‌های تحقیقاتی معاونت علوم پزشکی از تاریخ تصویب و ابلاغ این بخشنامه لغو و بی‌اثر می‌گردد.

تبصره ۲ - طرح‌های تحقیقاتی که براساس بخشنامه شماره ۸۶/۱/۹۳/۶۱۰ مورخ ۹۳/۴/۲۲ معاونت علوم پزشکی به تصویب رسیده‌اند، کماکان براساس همان بخشنامه و تا زمان خاتمه آنها پیگیری خواهند شد.

ماده ۸ - منابع مالی مورد نیاز جهت تحقق این آئین‌نامه از محل ردیف بودجه طرح‌های پژوهشی حوزه علوم پزشکی دانشگاه تامین خواهد شد.

ماده ۹ - معاونین پژوهش و فناوری/ علوم پزشکی واحدهای دانشگاهی مسئول نظارت و پیگیری بر روند اجرای انجام طرح‌های تحقیقاتی حوزه علوم پزشکی و ارسال گزارش‌ها به دفتر توسعه پژوهش و فناوری علوم پزشکی سازمان مرکزی دانشگاه می‌باشند.

ماده ۱۰ - این آئین‌نامه مشتمل بر ۱۰ ماده و ۲ تبصره بوده و اجرای مفاد آن از تاریخ صدور الزامی است.

دکتر محسن نفر

معاون علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی

دکتر بیژن رنجبر

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی